

Todelliset mahdollisuudet asua maalla

Tuula Väätäinen

- kansanedustaja
- maakuntavaltuuston pj ja aluevaltuutettu Pohjois-Savosta
 - Kuopion kaupunginvaltuutettu
- maaseutuasumisen kokemusasiantuntija

Maaseutuasumisen parhaat puolet

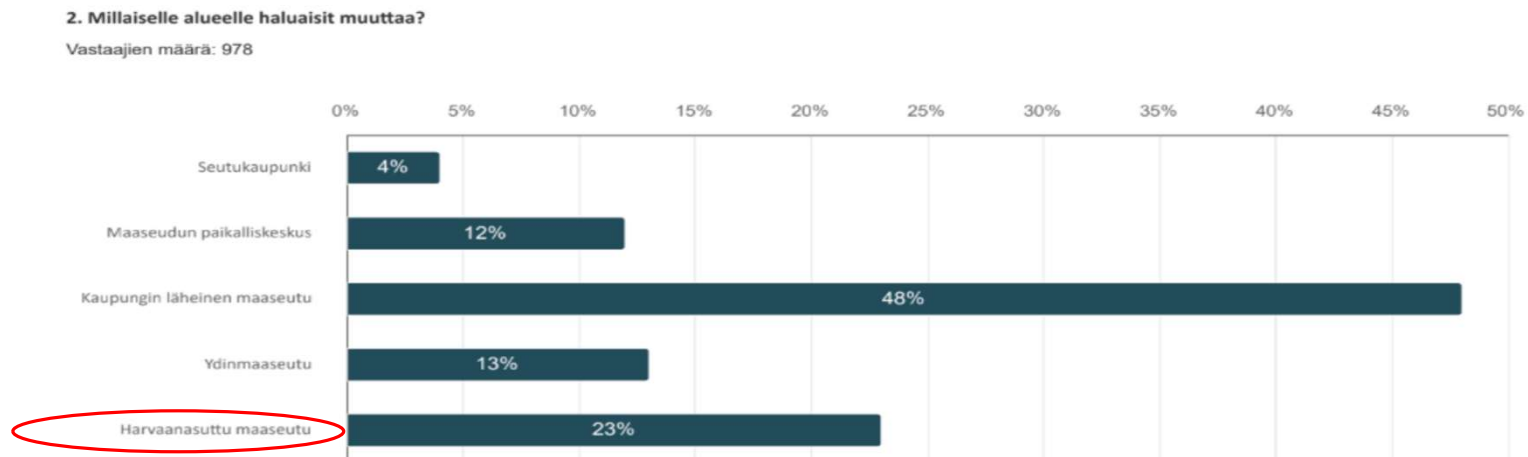
Osalle meistä

- avara horisontti
- mutkittelevat metsätiet
- rauhallinen ympäristö
- verkkainen tempo
- keskellä luontoa eläminen

ovat elämän edellytyksiä.

Väestön väheneminen ja maallemuuttohalut

- Väestön väheneminen maaseudulla v. 2000 vrt. v. 2024 (Tilastokeskus):
 - maaseudun paikalliskeskus -6,5 %
 - kaupungin läheinen maaseutu -3,7 %
 - ydinmaaseutu -20 %
 - **harvaan asuttu maaseutu (myös Sydänsuomen kunnat) -31 %**

Lähde: Landen kaiku ry:n [maallemuutto-kysely 2024](#)

Maaseutuasumisen edellytykset

- Sisäiset edellytykset
 - Miksi ihminen haluaa asua maalla?
 - Millainen ihminen pärjää maalla?
- Ulkoiset edellytykset
 - Mitä tarvitaan, jotta maalla asuminen on mahdollista?

Maaseutuasumisen sisäiset edellytykset 1/2

- tietynlainen ihmistyyppi valitsee asua maalla
- arki rakennetaan itse omin käsin: oma luovuus ja kekseliäisyys
- paluu perusasioihin

Maaseutuasumisen sisäiset edellytykset 2/2

- rauhallisuudesta nauttiminen (esim. kirjastoauto, sosiaaliset suhteet)
- sopeutuminen elämään vuodenaikojen mukaan
- luonnonantimien hyödyntäminen (marjastus, kalastus, metsästys)
- Maalla korostuu ihmisen oma vastuu selviytymisestään ja viihtymisestään (lumityöt, varautuminen, korjaustaidot...) – myös yhteistyötaitoja tarvitaan!
- Maalla asuminen edellyttää sinnikkyyttä, ja se voi vahvistaa itsevarmuutta, tunnetta oman elämänsä hallitsemisesta.

Maalla asumisen ulkoiset edellytykset: Koti

- Pankkilainoituksen haasteet
- Kiinteistöjen arvon lasku
 - osto + myynti
- Sopivien vuokra-asuntojen saatavuus
- Ikääntyvä rakennuskanta

Kuva: Reijo Kela

Maalla asumisen ulkoiset edellytykset: Työ

- Etätyö
 - verkkoyhteyksien riittävyys
 - eri yritysten linjaukset (esim. Kela-keskustelu)
- Avoimien työpaikkojen määrä
- Yrittäjyys: rahoitushaasteet
 - Yrityslainoituksen vakuudet aiheuttavat ongelmia maaseutualueilla
 - Asuntojen vakuusarvot maaseudulla merkittävästi matalammat kuin taajamissa > rahoitus ajaa asutusta ja investointeja kasvukeskuksiin

Maalla asumisen ulkoiset edellytykset: Liikenneyhteydet ja saavutettavuus

- Alempi tieverkko jäänyt ilman osaansa korjauksista
- Pitkät välimatkat yhdistettynä tiestön kuntoon
 - Kivennapa: palkittu ja kehittyvä matkailuyritys, jonne johtava tie murenee alta
- Taksien ja julkisen liikenteen puute
- Tietoliikenneyhteydet ja puhelinliikenteen kuuluvuus

Maalla asumisen ulkoiset edellytykset: Turvallisuus

- Sote-palveluiden saatavuus vaihtelee rajusti
 - Yöpäivystysten lakkauttaminen
 - Ikääntyminen maaseudulla
 - Säästöpaineeet koskevat myös sopimuspalkokuntien sopimuksia (irtisanomisia ainakin Varsinais-Suomessa ja Etelä-Karjalassa)
- Poliisi: tarvitaan harvoin, mutta hidas vasteaika

Maaseutuasumisen ulkoiset edellytykset: Yhteinen tahtotila

- Maaseudun asuttuna pitäminen on meidän kaikkien asia.
- Kokonaisturvallisuus:
 - Kansalaiset ovat arjessaan turvallisuuden silmät ja korvat (esim. rajaseudut, kriittinen infra (vesilaitokset))
 - Huoltovarmuus, ruokahuolto ja -tuotanto
 - Kaupunkien ja maaseudun asukkaiden molemminpuolinen kunnioitus vahvistaa kansallista yhtenäisyyttä ja maanpuolustustahtoa.

Kiitos!

